

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת האזינו

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאוטיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ג. חוסר התועלת שיש בע"ז
- ה. השמים והארץ עדים להתראה בבני
- ו. גבורת השי"ת ונקמתו בגויים
- ז. פירוט חטאי בני" ונקמת השי"ת
- י. משה מתרה בבני" שוב לשמור את התורה
- י. בני" עובדים ע"ז ועונשם
- ר. הצדקת הדין ותוכחה על כפיות הטובה
- ג. חסדי השי"ת וטובותיו לבני"
- מ. השי"ת מצוה למשה לעלות ולהקבר בהר נבו
- ג. חוסר התבוננות הגויים במפלת בני" בדרך פלא

שאלה לשולחן השבת

"כי שם ד' אקרא הבו גדל לאלקינו"
כתוב בגמרא (ברכות כא.): מניין ל(חייב) ברכת התורה לפניך מן התורה? שנאמר: "כי שם ד' אקרא הבו גדל לאלקינו".
דהיינו שבתחילת שירת האזינו פונה משה רבינו לבני ישראל ואומר להם שהוא פותח בברכה ("כי שם ד' אקרא") ושיענו אחריו אמן ("הבו גדל לאלקינו").
ויש לבאר אם מפסוק זה נלמדים ברכות התורה, האם כל אותם 40 שנה שהיו במדבר ולמדו תורה מפי משה לא בירכו על לימוד התורה?

מטרת השאלה הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"כי לא דבר רק הוא מכם"

דרשו חז"ל (ירושלמי פאה פ"א ה"א): "ואם ריק הוא - מכם הוא", ותמוה. אלא, כתוב בספרים (תוס') שהשירה נכתבת אריח על גבי לבנה, משום שעל המקומות הפנוים היה גם כן ראוי לכתוב עליו - שכר עולם הבא, אך עדיין לא יכלו ישראל להשיג בשכלם שכר עולם הבא לכך נשאר פנוי. וזהו שאמר הכתוב: "כי לא דבר רק הוא" דהיינו שלא מציינו בכל התורה שיהיה דבר ריק, בגלל שאף המקומות הפנויים, כמו השירה שנכתבת אריח ע"ג לבנה, בה יש מקום פנוי בין השורות, גם שם ראוי היה לכתוב שכר עולם הבא ומה שלא נכתב ונשאר פנוי, הוא מכם, מפני שאין אתם ראויים להשיג אותה הברכה. (פניני קדם)

"האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי"

כתוב בספרי כאן: 'האזינו השמים' לפי שהיה משה קרוב לשמים לפיכך אמר 'האזינו השמים' ולפי שהיה רחוק מן הארץ לפיכך אמר 'ותשמע הארץ אמרי פי'. בא ישעיה וסמך לדבר ואמר, "שמעו שמים והאזינו ארץ", 'שמעו שמים' - שהיה רחוק מן השמים 'האזינו ארץ' - שהיה קרוב לארץ".
ויש לבאר מה החילוק בין משה לישיעיה הרי באמרם את דבריהם אלו שניהם היו באותה העת בארץ, ומשה היה בשמים לפני כמעט 40 שנה, ומדוע עדיין נחשב שנמצא שם? ויש לומר: א. משה רבינו הוריד את התורה מן השמים והיה מחציו ומעלה מלאך אלקים, ולא נתחבר כלל לארציות ולא הבין כלל בשום ענין גשמי. כמו שאמרו עליו: "לחם אבירים אכל איש" - זה משה. ב. משה בעיקר נתגדל בשמים ולכן חשוב כנמצא שם. ג. משה היה כמה שעות לפני פטירתו ולכן הרגיש שהוא כבר בשמים. ד. קרוביו של משה היו בעיקר בשמים - המלאכים עמם התיידד. ה. משה קידש את שני היסודות החומרניים שלו, המים והעפר, ועשה אותם רוחניים והכל נהיה של מעלה. ו. משה הקדים שמים שעל ידו נתגלה כבוד השם בשמים לפי שהיה קרוב לשמים, וישעיה הקדים ארץ שנתגלה על ידו כבוד השם בארץ ואמר "מלא כל הארץ כבודו" לפי שהיה קרוב לארץ. (בים דרך) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"ב)

"כרביבים עלי עשב..."

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה! השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. כך קרויים הנביאים
- ב. חרבי תאכל ____
- ג. עליהם הנשר מרחף
- ד. ינקו אותו מסלע
- ה. כך נקרא הר נבו
- ו. "____ ישורון ____"
- ז. כך נקראים החכמים
- ח. זכותו של יעקב נמשלה ל -
- ט. דבר שהכל שמחים בו (בשונה מגשם)
- י. הר נבו נמצא במואב מול
- כ. כך נקראים הכבשים
- ל. עליו נאמר "יערף כמטר"
- מ. "____ רעב ולחמי רשף וקטב ____"
- נ. לו נמשל הקב"ה בשמירה על בניו
- ס. "כי מגפן ____ גפנם"
- ע. על הדור זה נאמר: "דור ____ ..."
- פ. .... ו____"
- צ. במדבר זה חטאו בני מריבה
- ק. במקום זה שבמדבר צין חטאו בני מריבה
- ר. טיפות מטר
- ש. לשון רוח סערה
- ת. בני ישראל קרויים: "דור ____"

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. התורה נמשלה לשעירים עלי -
- ב. ולרביבים עלי -
- ג. על דורו נאמר: "בהפרידו בני אדם" (רש"י)
- ד. "ד' ____ ינחנו"
- ה. נאמר על דגן זה שיש לו כליות
- ו. אהרן נאסף אל -
- ז. יד ד' ____ במשפט
- ח. "ושן בהמות ____ במ"
- ט. "____ מוסדי הרים"
- י. עם, אומה
- ך. "על אשר לא קדשתם אותי ____ בני ישראל"
- ל. מה כתוב במקום: "ויסיים משה"? ("____ משה")
- מ. ד' ישיב אותה לצריו
- ז. כך קרוי מקום שממה
- ס. שמור, גנוז
- ע. משה קרא את השירה באזני העם ו-
- ף. סוג של שדים
- ץ. "____ מכעס בניו ובנותיו"
- ק. התורה אינה דבר ____ מכס
- ר. איש צעיר
- ש. סלע איתן
- ת. "זכור ____ עולם"

כתרגומו

דבא פדשה נדיא דערייה מיליה מתקבצום אונקלוס אנכנסה לעדריית של לאנונו.

"צדיק" (לבד,) = "זכאי". המילה העברית 'זכאי' המתארת אדם שאינו חייב או אשם.

מן המדרש

"יצרנו כאישון עינו". הקב"ה נוצר לבחוניו, כאדם הנוצר אישון עינו. מעשה בעשיר אחד גדול ומקובל, שהיתה לו בת אחת יפת תאר מאד וחסידה. שהתחנה שלוש פעמים, ובבוקר למחרת חופתה היו מוצאים את בעלה מת. אמרה, לא ימותו עוד בגללי, אשב אלמנה ועגונה עד אשר יראה המקום וירחם. ישבה ימים רבים. והיה לאותו עשיר אח עני מאד במדינה אחרת, והיו לו עשרה בנים, והוא ובנו היו חוטבי עצים לפרנסתם. פעם אחת לא קנו מהם ולא היה להם מעות לקנות לחם, ולא אכלו אותו היום. למחרת הם הלכו ביער והתעצב האב מאד. בכה בנו, ותלה עינו למרום. נטל הבן רשות מהוריו והלך למדינת דודו. כשהגיע לדודו, שמחו עליו כולם ושאלוהו על משפחתו. לאחר שבוע, בא הבחור לדודו ואמר לו: יש לי בקשה אחת ממך, נא אל תשיבני ריקם. אמר לו דודו, אמור בני מה שתמצא. אמר לו: השבעה לי. ונשבע. אמר, תן לי את בתך לאשה. כששמע האיש בכה ואמר לו: אל תישאנה בני, כי בעוונותי כך מדתה. אמר לו: על מנת כן. אמר לו: אם אתה נושאה לשם ממון, אתן לך כסף הרבה גם בלאו הכי, ואל תסתכן כך כי אתה נאה וחכם. אמר לו: שבועתך עדיין תקפה. ראה העשיר הדבר ונתרצה, והלך לספר לבתו. כששמעה זאת, בכתה וצעקה במר נפשה, והתפללה לקב"ה שתמות היא ואל ימותו כל אלו בסיבתה. בחתונה, נזדמן לחתן זקן אחד והוא היה אליהו הנביא, ויעץ לו בסתר: בני, כשתשב לסעוד, יבוא אליך עני לבוש בגדים שחרים וקרועים, יחף ויגע, שערו כמסמרים, עני שאין כמורו בעולם. כשתראהו, תקום והושיבהו אצלך, והאכילהו והשקהו ושמש לפניו בכל כחך וכדדו, ואל תפל דבר מכל אשר דברתי לך, ותשאר לשלום, ואני אלך לירכי. הלך לו הזקן ובא החתן למקומו. ישבו למשתה, וכשהתחילו לאכול, בא אותו עני. וכיבדו החתן ככל דברי הזקן. לאחר המשתה, קרא העני לחתן, הביאו לחדר, ואמר לו: בני, אני שלוחו של מקום, ובאתי לקחת את נפשך. אמר לו: אדוני, תן לי זמן שנה אחת או חצי שנה. אמר לו: לא אעשה. אמר לו: אם כן, תן לי שלשים יום או שבעה ימי המשתה. אמר לו: לא אתן לך אפילו יום אחד כי כבר הגיע עתך. אמר לו: בבקשה ממך המתן לי עד שאלך ואקח רשות מאשתי. אמר לו: לדבר הזה אסכים, אך חזור מהרה. הלך לחדר, והיא יושבת יחידה ובוכה ומתפללת לקונו. קרא החתן לכלתו ששאלה אותו: אחי, למה באת. אמר לה: ליטול רשות ממך, כי בא זמני למות, שהמלאך בא והגיד לי, שבא לבקש את נפשי. אמרה לו: אל תלך אלא אני אלך ואדבר עמו. הלכה אל העני ושאלה אותו: אתה המלאך שבאת לבקש נפש אישי. אמר לה: כן. אמרה לו: לא ימות עתה. שכתוב בתורה: "כי יקח איש אשה חדשה... נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמה את אשתו אשר לקח". והקב"ה אמת ותורתו אמת. ואם תקח את נפשו, תעשה התורה פלסתר. ואם אין אתה מסכים איתי, תבוא עמי לדון בבית דין הגדול. מיד גער הקב"ה במלאך והלך. בלילה הלכו לישון החתן והכלה בחדרם, ואבי הכלה ואמה בוכים בחדרם. ובחצי הלילה, קמו הוריה כדי להכין קבר לחתנם קדם שיעלה עמוד השחר. בבוקר ראו שהחתן והכלה משחקים ושמוחים יחד. וכנסו לחדר לראות הדבר, ראו ושמוחו והודיעו הדבר לקהל והודו להשם. והוה שהקב"ה נוצר הבוטחים בו. (ע"פ מדרש תנחומא)

מילה בפרשה

הקף את חומותיה,
וברא את מגדליה,
של העיר הקדומה,
שאינתה כסלע לעמה.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

"בני אדם ישבי חשך וצלמות" (תשליך) - מהו המקום היחיד בתורה שכתוב בו 'בני אדם'?
* * * *

"יעקב חבל נחלתו"

הצדיק רבי משה מקוברין היה אומר על פסוק זה, שסגולתו של חבל עבות שהוא שזור ממספר רב של חוטים, ואפילו אם נפגם חוט אחד או שנים, אין הדבר פוגע בחוזק הכללי של החבל ומוסיפים להשתמש בו כמקודם, ואין מבחינים כלל בחוטים הפגומים שבחבל. כך עם ישראל, בשעה שהם מלוכדים כאחד, הם מתחזקים ומתחסנים כנגד אויביהם המבקשים לפגוע בהם, ואחדות ישראל גורמת לכך שאפילו הפגומים שבהם מוצאים תיקון לעצמם ומועילים ע"י דבקותם בכלל ישראל, כי כל ישראל ערבים זה לזה. (פרפראות לתורה)

שעשועי דאורייתא

"בעצם היום הזה לאמר"

היכן עוד בתורה מסופר על מאורע שקרה בעצם היום הזה, ועל מה עוד כתוב 'בעצם היום הזה' (3 תשובות)
* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. מילה עם אות קטנה (זעירא).
2. חלק מפסוק, שבתהילים הוא פסוק שלם. (7 מילים)
3. חמישה מיני בע"ח המוזכרים בפסוק אחד.
4. פסוק שכתוב בו 4 פעמים את המילה 'אני'.
5. את שמותיהם של שניים מספרי התנ"ך.
6. ארבע אותיות רצופות העוקבות בסדר הא' ב'. (לא באותה מילה)

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "כי אש קדחה באפי ותוקד עד שאול תחתית ותאכל ארץ ויבלה ותלהט מוסדי הרים"
2. "ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלקים עמדי אני ממית ומחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: איך יתכן שאדם רוצה להשתמש בחפץ בשבת ונתיר לו, אך ביו"ט יהיה הדבר אסור מדין מוקצה? - שופר בראש השנה אסור לטלטלו לצורך גופו, מפני שהוקצה למצוותו, ובשבת יהיה מותר. (מ"א אר"ח תקפ"ח ס"ה) **לסדר את הפרשה** - "הרנינו גוים". **חידון א' ת'** - אבות, בשר, גזוליו, דבש, הר העברים, וישמן ויבעט, זקניך, חבל, טל, יריחו, כרים, לקחי, מזי מרירי, נשר, סדום, עיקש, פתלתול, צין, קדש, רביבים, שעירים, תהפוכות. **חידון א' ת' הפוך** - דשא, עשב, פלג, בדר, חיטה, עמיו, תאחו, אשלו, ותלהט, גוי, בתוך, ויכל, נקם, ישימון, כמוס, הושע, רשף, וינאץ, ר(י)ק, בחור, חלמיש, ימות. **שעשועי דאורייתא** - על כניסת נח לתיבה, על מילת אברהם הוא ובני ביתו, על יציאת בני ישראל ממצרים. על היום של תנופת העומר (ט"ז בניסן) כתוב "ולחם וקלי וקרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה", ועל שבועות כתוב: "וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש", ועל יום כיפור כתוב 'עצם היום הזה'. 1. "תשי". 2. "כי ידין ד' עמו ועל עבדיו יתנחם". 3. "חמאת בקר וחלב צאן עם חלב כרים ואילים בני בשן ועתודים". 4. "ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל". 5. איכה, הדברים. 6. "ויכל משה". **מילה בהפטרות ראש השנה** - רחם. "ביקש מהעוף בנימוס" - רחם הוא אחד מהעופות הדורסים, "שעל האישה הוא יחוס" - רחם עליה!, "ולא יאכל ממנה איבר" - איבר הרחם, "ושמע אביו את הדבר" - בדברי הימים ישנו אדם בשם 'רחם' ש'שמע' הוא אביו (דה"א במד). **טמונות בפרשה** - 1. "ופתלתול" (לבנה). 2. "ותאכל ארץ" (לבכב). 3. 'ובנות יענה' (רש"י לבי). 4. 'הסלע שהיו מתכסין בו' (רש"י לבז). 5. "חבל נחלתו" (לבט). 6. 'דרך שערות האדם לעמוד מחמת יראה' (רש"י לביז). 7. 'ראש פתנים אכזר' (לבג). ועוד הרבה. 8. 'שאל אביך ויגדר' (לבז). 9. 'שימו לבבכם' (לבמו). 10. 'לפי שהמטר יש בו עצבים לבריות כגון הולכי דרכים' (רש"י לבב). 11. 'ואין מידי מציל' (לבט). 12. 'מזי רעב' (לבכד). 13. גשם - 'יערף כמטר לקחי' (לבב). 14. 'יצרנהו כאישון עינו' (לבי). 15. 'חתום באוצרותי' (לבד). 16. 'חלב כליות חטה' (לביד) **טמונות בהפטרות** - 1. "על סוס לא נרכב" (הושע יד, ד). 2. "כייך לבנון" (הושע יד, ח). 3. "ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד, ג). 4. "ותשליך במצולות ים" (מיכה ז, יט) **שאלה לשלוח השבת כי תצא** - שאלנו: הכיצד אנו מצווים שלא לתעב מצריים כי היינו גרים בארצם הלא הם אחזו בנו שם בעל כוחנו והעבידו אותנו שם בפרך ממש? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. הכוונה על התקופה שהיו במצרים קודם לשעבוד. 2. אכן, גם בשעבוד אכזרי יש להכיר טובה מסוימת סוף סוף על מה שכן עשו. 3. היו כור ההיתוך של עם ישראל וזיקו אותנו לקראת קבלת התורה. 4. סוף סוף לא הרגו את כולנו לגמרי, שהרי היה בידם להכחידנו.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.
ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.
בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביין.
ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:
קויפמן 17, ירושלים
temunabaparashah@gmail.com

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמוז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com והערות: חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

למונות בפרשה

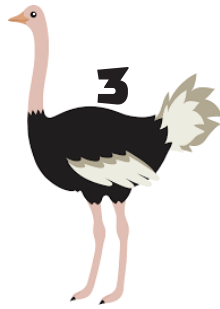
מקרא רמת קושי: רגיל קשה

1

2

3

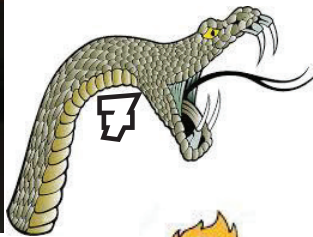
4

5

6

7

8

9

10

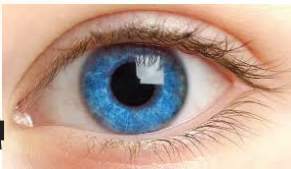
11

13

12

14

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
'ולא תקעו אותו היום בחצוצרות'
(רש"י לא, כח)

16

15

למונות בהפטרה

הפטרת שבת שובה "שובה ישראל" (הושע יד' ב"י, מיכה ז' יח' כ', יואל ב' יא' כז')

2

3

4

1

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש!
חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת! - לפרטים ולהזמנות: 052-766-5775

כל הזכויות שמורות לאהרון ביין.